PaperSetter Sample School

Kiswahili Darasa la 6

DARASA LA 6 — 2026

TATHMINI YA ELIMU YA SHULE YA MSINGI NGAZI YA JUU KENYA

Jina la Mtahiniwa		**Nambari ya Mtihani**	
Jina la Shule		**Nambari ya Shule**	
Sahihi ya Mtahiniwa		**Tarehe**	

KISWAHILI

Darasa la 6

Muda: Saa 1

MAELEKEZO KWA KANDIDATI

1. Andika jina lako na nambari ya mtihani katika nafasi zilizo juu.
2. Andika jina na nambari ya shule katika nafasi zilizo juu.
3. Saini na uandike tarehe ya mtihani katika nafasi zilizo juu.
4. Karatasi hii inaweza kuwa na sehemu kadhaa.
5. Jibu maswali kulingana na maelekezo kwenye karatasi.
6. Fanya kazi zako za majaribio kwenye karatasi hii ya maswali.
7. Usiondoe ukurasa wowote kutoka kwa karatasi hii ya maswali.
8. Jibu maswali yote kwa Kiswahili.

MADA NA MADA NDOGO ZILIZOTAHINIWA

Mada	Mada Ndogo Zilizotahiniwa
Kusoma	Kusoma kwa Ufahamu, Kusoma kwa Kina

Sehemu A: Alama 15	Sehemu B: Alama 5	Sehemu C: Alama 10	JUMLA: Alama 30

Alama za Mtahiniwa: **Seh A:** ☐ **Seh B:** ☐ **Seh C:** ☐ **Jumla:** ☐ **/ 30**

Jaza alama za mtahiniwa kwa kila sehemu; Mwalimu ajumlishe na kuandika jumla

TATHMINI YA MWALIMU KUHUSU UTENDAJI WA MWANAFUNZI

Weka alama (✓) kwenye kisanduku kinachofaa kulingana na utendaji wa jumla wa mwanafunzi:

Chini ya Matarajio (BE)	Kukaribia Matarajio (AE)	Kufikia Matarajio (ME)	Kuzidi Matarajio (EE)
☐	☐	☐	☐

SEHEMU A

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> (Sara na Maria wanazungumza wakiwa shuleni wakati wa mapumziko.)
>
> Sara: Habari za asubuhi, Maria. Umefanya nini wikendi hii?
>
> Maria: Habari njema, Sara. Mimi nilikwenda sokoni na mama yangu kununua mboga.
>
> Sara: Hayo ni mazuri. Je, ulinunua nini hasa?
>
> Maria: Tulinunua nyanya, vitunguu, na mchicha. Mama akapika chakula kitamu sana jioni.
>
> Sara: Lo! Ningependa kujaribu mapishi ya mama yako. Je, anapikaje mchicha?
>
> Maria: Kwanza anauosha vizuri, kisha anaukata na kuuchemsha na nyanya. Ni rahisi sana!
>
> Sara: Asante kwa kunieleza. Nitajaribu nyumbani leo.
>
> Maria: Karibu sana. Twende darasani sasa, kengele imelia.
>
> Sara: Ndio, twende haraka tusicheleweshwe na mwalimu.

1. Sara na Maria wanazungumza wakiwa wapi?

A. Nyumbani

B. Sokoni

C. Shuleni

D. Kanisani

2. Maria alikwenda wapi wikendi?

A. Shuleni

B. Kanisani

C. Sokoni na mama yake

D. Hospitali

3. Ni mboga gani waliyonunua Maria na mama yake?

A. Sukuma wiki na karoti

B. Nyanya, vitunguu na mchicha

C. Mahindi na maharagwe

D. Viazi na kabichi

4. Kengele ilipolia, Sara na Maria walikuwa wakifanya nini?

A. Walikuwa wakisoma

B. Walikuwa wakicheza

C. Walikuwa wakizungumza

D. Walikuwa wakila

5. Neno 'mapishi' kama lilivyotumika katika mazungumzo lina maana gani?

A. Vyakula

B. Njia ya kupika

C. Mboga

D. Jiko

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> Maji ni uhai. Bila maji, binadamu, wanyama na mimea haviwezi kuishi. Tunatumia maji kunywa, kupika, kuoga na kufua nguo. Wakulima hutumia maji kunyunyizia mazao yao. Viwanda navyo hutumia maji kutengeneza bidhaa mbalimbali. Kwa hiyo, ni jukumu letu kutunza maji ili yasiishe.
>
> Kuna njia nyingi za kuhifadhi maji. Tunaweza kufunga mfereji vizuri baada ya kutumia ili maji yasipotee. Maji ya mvua yanaweza kuvunwa kwa kuyakusanya kwenye matangi makubwa. Pia, tusichafue mito na maziwa kwa kutupa taka ndani yake. Maji machafu husababisha magonjwa hatari kama kipindupindu na kuhara.
>
> Serikali na wananchi wanapaswa kushirikiana kulinda vyanzo vya maji. Tukipanda miti karibu na mito, tutahakikisha maji hayakauki. Kila mtu ana wajibu wa kuhifadhi maji kwa ajili ya kizazi kijacho. Tukidumisha tabia hii nzuri, hatutapata shida ya ukame siku za usoni.

6. Kulingana na kifungu, viwanda hutumia maji kufanya nini?

A. Kunywa pekee

B. Kutengeneza bidhaa mbalimbali

C. Kuoga wafanyakazi

D. Kunyunyizia maua

7. Ni njia gani ya kuhifadhi maji iliyotajwa kifunguni?

A. Kuacha mfereji wazi

B. Kuvuna maji ya mvua kwenye matangi

C. Kutupa taka mitoni

D. Kumwaga maji ardhini

8. Maji machafu husababisha nini?

A. Magonjwa kama kipindupindu

B. Mvua nyingi

C. Mimea kukua haraka

D. Hewa safi

9. Kupanda miti karibu na mito kunasaidiaje?

A. Kuchafua maji

B. Kuhakikisha maji hayakauki

C. Kuongeza taka

D. Kuzuia mvua

10. Ujumbe mkuu wa kifungu hiki ni upi?

A. Maji ni muhimu na tunapaswa kuyahifadhi

B. Viwanda ni hatari

C. Mvua haina manufaa

D. Watu wasinywe maji

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> Wakati wa likizo, Neema alimtembelea nyanya yake kijijini. Nyanya alikuwa na shamba kubwa na ng'ombe wengi. Kila asubuhi, Neema alikamua maziwa pamoja na nyanya yake. Maziwa hayo waliyauza kwa majirani na sehemu nyingine walinywa wenyewe. Neema alifurahia maisha ya kijijini kwa sababu hewa ilikuwa safi.
>
> Jioni, nyanya alimsimulia Neema hadithi za mababu na methali za kale. Neema alipenda hadithi hizo kwa sababu zilikuwa na mafunzo mazuri. Nyanya alimwambia kuwa methali huelekeza watu kuishi vizuri. Neema aliandika methali nyingi kwenye daftari lake ili akumbuke aliporudi mjini.
>
> Mwisho wa likizo, Neema alirudi nyumbani akiwa amejifunza mengi. Aliwaeleza wazazi wake kuhusu kazi za shambani na hadithi za nyanya. Aliahidi kurudi tena likizo ijayo. Tangu siku hiyo, Neema alithamini utamaduni wa Kiafrika na akapenda kusoma vitabu vya hadithi za kienyeji.

11. Neema alifanya kazi gani kila asubuhi kijijini?

A. Kulima shamba

B. Kukamua maziwa

C. Kufua nguo

D. Kupika chakula

12. Kwa nini Neema alifurahia maisha ya kijijini?

A. Kwa sababu kulikuwa na pesa nyingi

B. Kwa sababu hewa ilikuwa safi

C. Kwa sababu hakufanya kazi

D. Kwa sababu kulikuwa na maduka mengi

13. Methali zina manufaa gani kulingana na nyanya?

A. Huelekeza watu kuishi vizuri

B. Hufurahisha tu watoto

C. Huongeza pesa

D. Hufundisha kukamua maziwa

14. Tunaweza kuhitimisha nini kuhusu Neema baada ya likizo?

A. Alichukia kijijini

B. Alithamini utamaduni wa Kiafrika

C. Alisahau hadithi zote

D. Hakutaka kurudi tena

15. Anwani mwafaka kwa kifungu hiki ni ipi?

A. Ng'ombe wa Nyanya

B. Likizo ya Neema Kijijini

C. Maziwa Mengi

D. Daftari la Methali

SEHEMU B

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> Juma alikuwa mvulana mwenye umri wa miaka kumi na mmoja. Aliishi kijijini pamoja na babu yake. Kila jioni, babu yake alimsimulia hadithi za zamani. Hadithi hizo zilimfundisha Juma maadili mema na hekima ya maisha. Juma alipenda sana kusikiliza hadithi za babu yake kuliko kucheza michezo.
>
> Siku moja, babu yake alimsimulia hadithi kuhusu sungura mjanja na simba mkali. Sungura alitumia akili yake kujiokoa kutoka kwa simba. Babu alimwambia Juma kuwa akili ni bora kuliko nguvu. Juma alielewa kuwa mtu mwenye busara hushinda matatizo kwa kufikiri, si kwa kupigana. Hadithi hii ilibaki moyoni mwake.
>
> Tangu siku hiyo, Juma akaamua kuwa makini katika masomo yake. Alijua kuwa elimu humpa mtu akili na hekima. Babu yake alifurahi kuona mjukuu wake akipenda kusoma. Juma aliahidi kuwa atakapokuwa mkubwa, atawasimulia watoto wake hadithi za babu yake. Hivyo, hekima ingeendelea kupita kutoka kizazi kimoja hadi kingine.

16. Juma aliishi na nani kijijini?

A. Mama yake

B. Babu yake

C. Mjomba wake

D. Dada yake

17. Sungura katika hadithi alijiokoaje kutoka kwa simba?

A. Kwa kutumia akili yake

B. Kwa kukimbia haraka

C. Kwa kupigana na simba

D. Kwa kuomba msaada

18. Neno 'busara' lina maana gani katika kifungu?

A. Nguvu

B. Hasira

C. Hekima

D. Woga

19. Kwa nini Juma aliamua kuwa makini katika masomo yake?

A. Alitaka kupata zawadi

B. Alijua elimu humpa akili na hekima

C. Aliogopa kuadhibiwa

D. Alitaka kuwafurahisha wenzake

20. Fundisho kuu la hadithi ya sungura na simba ni lipi?

A. Nguvu ni bora kuliko akili

B. Akili ni bora kuliko nguvu

C. Simba ni mkali sana

D. Sungura ni mdogo

SEHEMU C

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> Shuleni kwetu kuna bustani nzuri iliyopandwa na wanafunzi. Kila darasa lina sehemu yake ya kupanda mimea. Sisi wanafunzi wa darasa la sita tulipanda mboga za sukumawiki, spinachi na nyanya. Mwalimu wetu wa kilimo alitufunza jinsi ya kumwagilia maji na kung'oa magugu. Tulifanya kazi hii kwa zamu kila siku jioni.
>
> Bustani yetu ilianza kustawi vizuri baada ya wiki chache. Majani yalikuwa mabichi na yenye afya. Tulifurahi sana kuona mimea tuliyoipanda ikikua. Mwalimu alituambia kuwa kilimo ni kazi muhimu inayotupatia chakula. Pia alisema kuwa mimea husaidia kusafisha hewa tunayovuta.
>
> Mwishoni mwa muhula, tulivuna mboga nyingi kutoka bustanini. Mboga hizo zilipikwa na kuliwa shuleni wakati wa chakula cha mchana. Walimu walitupongeza kwa juhudi zetu. Tulijifunza kuwa bidii na ushirikiano huleta mafanikio. Tangu siku hiyo, tukaazimia kutunza bustani yetu kwa makini zaidi.

21. Wanafunzi wa darasa la sita walipanda mimea gani?

A. Mahindi na maharagwe

B. Sukumawiki, spinachi na nyanya

C. Maua na miti

D. Viazi na karoti

22. Mwalimu wa kilimo aliwafunza wanafunzi nini?

A. Jinsi ya kuuza mboga

B. Jinsi ya kupika chakula

C. Jinsi ya kumwagilia maji na kung'oa magugu

D. Jinsi ya kujenga bustani

23. Neno 'kustawi' lina maana gani katika kifungu?

A. Kukauka

B. Kukua vizuri

C. Kufa

D. Kuoza

24. Kwa nini walimu waliwapongeza wanafunzi?

A. Kwa sababu ya juhudi zao katika kilimo

B. Kwa sababu walicheza vizuri

C. Kwa sababu walifika mapema

D. Kwa sababu waliimba vizuri

25. Funzo kuu la kifungu hiki ni lipi?

A. Mboga ni tamu

B. Shule ina bustani

C. Bidii na ushirikiano huleta mafanikio

D. Mwalimu ni mkali

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

> Shuleni kwetu kuna bustani nzuri ya mboga. Mwalimu wa kilimo alituonyesha jinsi ya kupanda sukuma wiki, nyanya na vitunguu. Kila darasa lilipewa kitalu chake cha kutunza. Tulichimba udongo, tukapanda mbegu na kumwagilia maji kila siku. Mboga zilianza kuota baada ya wiki moja tu.
>
> Tulijifunza kwamba mimea inahitaji maji, jua na udongo wenye rutuba ili ikue vizuri. Mwalimu alitueleza kuwa palizi ni muhimu kwa sababu magugu huzuia mimea kupata chakula. Sisi wanafunzi tulipalilia kwa zamu na kuondoa wadudu walioharibu majani. Bustani yetu ikawa kijani na yenye afya.
>
> Mwishoni mwa muhula, tulivuna mboga nyingi. Baadhi tuliuza na kupata pesa za kununua vifaa vya shule. Nyingine zilipikwa shuleni kwa chakula cha mchana. Tulijivunia kazi yetu na tukaelewa kuwa kilimo ni muhimu kwa maisha. Tangu wakati huo, wengi wetu hupenda kulima nyumbani.

26. Mwalimu aliwaonyesha wanafunzi jinsi ya kupanda nini?

A. Mahindi, maharagwe na mpunga

B. Sukuma wiki, nyanya na vitunguu

C. Maua na miti ya matunda

D. Viazi, karoti na pilipili

27. Kulingana na kifungu, mimea inahitaji nini ili ikue vizuri?

A. Maji, jua na udongo wenye rutuba

B. Maji na giza pekee

C. Mbolea na chumvi

D. Jua na mawe

28. Neno 'palizi' lina maana gani?

A. Kumwagilia maji

B. Kuondoa magugu

C. Kuvuna mboga

D. Kupanda mbegu

29. Pesa zilizopatikana kwa kuuza mboga zilitumika kufanya nini?

A. Kununua vifaa vya shule

B. Kulipa walimu

C. Kujenga bustani mpya

D. Kununua chakula cha jioni

30. Tunaweza kusema nini kuhusu wanafunzi katika kifungu hiki?

A. Walikuwa wavivu wa kazi

B. Walichukia kilimo

C. Walikuwa wabunifu na wenye bidii

D. Walipenda kucheza tu